

Κυριακή των Μυροφόρων. Ο Δεύτερος Ευαγγελισμός.

Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Η Κυριακή των Μυροφόρων κρύβει μέσα της μίαν άλλη μεγαλύτερη γιορτή, την γιορτή ενός δεύτερου Ευαγγελισμού της Παναγίας• την γιορτή του Ευαγγελισμού της ως Μητέρας της καινής κτίσεως• ως Μητέρας των τέκνων της αναστάσεως.

Η ανάσταση του Χριστού, σημειώνει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, είναι ανάσταση της ανθρώπινης φύσεως και ανάκληση του παλαιού Αδάμ στην άφθαρτη και αθάνατη ζωή. Και όπως ο πρώτος άνθρωπος που είδε τον παλαιό Αδάμ ήταν γυναίκα, η Εύα, έτσι και ο πρώτος άνθρωπος που είδε τον νέο Αδάμ, τον Χριστό, μετά την εκ νεκρών ανάστασή του που ανακαίνισε την ανθρώπινη φύση, ήταν πάλι γυναίκα. Η γυναίκα αυτή όμως δεν ήταν η Μαρία η Μαγδαληνή, αλλά η Παναγία, όπως συνάγεται από λεπτομερή συγκριτική ανάλυση και σύνθεση των αφηγήσεων της αναστάσεως των τεσσάρων Ευαγγελίων, που κάνει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς.

Στην κατακλείδα του Κατά Μάρκον Ευαγγελίου διαβάζουμε: «Αναστάς δε πρωΐ πρώτη σαββάτου εφάνη πρώτον Μαρία τη Μαγδαληνή, αφ' ης εκβεβλήκει επτά δαιμόνια» [1]. Ο ίδιος όμως Ευαγγελιστής, που αναφέρει αυτήν ως πρώτη εμφάνιση του Χριστού, γράφει λίγο πιο επάνω στο Ευαγγέλιό του, στην περικοπή ακριβώς που διαβάζεται κατά την νύκτα του Πάσχα, ότι η Μαρία Μαγδαληνή και η Μαρία του Ιακώβου

(δηλαδή η Παναγία) και η Σαλώμη αγόρασαν αρώματα και ήρθαν στο μνημείο «λίαν πρωί» [2].

Η εμφάνιση λοιπόν του Κυρίου στην Μαρία Μαγδαληνή δεν έγινε «λίαν πρωί», αλλά απλώς πρωί [3]. Προφανώς λοιπόν ακολούθησε και μια δεύτερη η και τρίτη επίσκεψή της στον τάφο του Χριστού. Κατά την πρώτη επίσκεψή της, που έγινε «λίαν πρωί» και ήταν, όπως σημειώνει ο Ευαγγελιστής Ιωάννης, ακόμα σκοτάδι, διαπίστωσε μόνο «τον λίθον ηρμένον εκ του μνήματος» και έτρεξε να πει στον Πέτρο και τον «άλλον μαθητήν, ον εφίλει ο Ιησούς», ότι πήραν τον Κύριο από το μνημείο και δεν ξέρουμε που τον έβαλαν [4].

Το μνημείο, όπως σημειώνει πάλι ο Ευαγγελιστής Ιωάννης, ήταν «εγγύς» [5]. Οι Μυροφόρες εξ άλλου ήταν πολλές. Και δεν πήγαν στο μνήμα μόνο μία φορά, όπως μαρτυρείται από τα ευαγγελικά κείμενα, αλλά δύο και τρεις φορές συνοδεύοντας η μία την άλλη, και όχι πάντοτε οι ίδιες μεταξύ τους. Η Μαγδαληνή μάλιστα πήγε και μόνη της.

Οι ιεροί Ευαγγελιστές δεν είχαν σκοπό να περιγράψουν λεπτομερώς την ανάσταση του Χριστού, αλλά να εξαγγείλουν το σωτήριο αυτό γεγονός. Τα Ευαγγέλια δεν αποτελούν συστηματικές εξιστορήσεις, αλλά όπως σημειώνει ο μάρτυς και απολογητής Ιουστίνος «Απομνημονεύματα» των Αποστόλων [6], δηλαδή σημειώσεις για την ζωή και την διδασκαλία του Χριστού. Άλλωστε και ο Ευαγγελιστής Ιωάννης κατακλείοντας το Ευαγγέλιό του γράφει ότι υπάρχουν και πολλά άλλα που έκανε ο Ιησούς, που αν γραφτούν το καθένα ξεχωριστά, ούτε αυτός ο κόσμος δεν θα μπορούσε να χωρέσει τα βιβλία που θα έπρεπε να γραφτούν. Έτσι και ο κάθε ένας από τους τέσσερεις Ευαγγελιστές γράφει για μία η δύο από τις επισκέψεις των Μυροφόρων στον τάφο του Χριστού και αφήνει τις άλλες.

Η πρώτη συνεπώς επίσκεψη στον τάφο του Χριστού ήταν εκείνη, που έγινε από την Παναγία και την Μαγδαληνή, όπως περιγράφεται από τον Ευαγγελιστή Ματθαίο: «Οψέ δε σαββάτων, τη επιφωσκούση εις μίαν σαββάτων, ήλθε Μαρία η Μαγδαληνή και η άλλη Μαρία θεωρήσαι τον τάφον. Και ιδού εγένετο σεισμός μέγας• άγγελος γαρ Κυρίου καταβάς εξ ουρανού προσελθών απεκύλισε τον λίθον από της θύρας και εκάθητο επάνω αυτού» [7]. Όλες οι άλλες Μυροφόρες ήρθαν μετά τον σεισμό και βρήκαν αποκυλισμένο τον λίθο.

Η Παναγία (που είναι η άλλη Μαρία) ήταν παρούσα κα-τα τον σεισμό και την απομάκρυνση του λίθου από το μνήμα. Γι' αυτήν πριν από όλους παρουσιάστηκε ο Άγγελος, άνοιξε τον τάφο του Χριστού και της απηύθυνε το άγγελμα της αναστάσεως του Υιού της. Αυτός είναι ο δεύτερος Ευαγγελισμός της από τον Άγγελο, ο οποίος ταυτίζεται από τον άγιο Γρηγόριο με τον Αρχάγγελο Γαβριήλ, που την επισκέφτηκε κατά τον πρώτο Ευαγγελισμό της.

Η Παναγία «ως κεκαθαρμένη άκρως και κεχαριτωμένη θείως» ένιωσε μεγάλη χαρά από τα γενόμενα, ενώ η Μαγδαληνή φοβήθηκε, και σαν να μην κατάλαβε τίποτε από αυτά, διαπίστωσε μόνο την κένωση του τάφου και έτρεξε να αναγγείλει το γεγονός αυτό προς τον Πέτρο και τον άλλο μαθητή [8].

Πρώτη λοιπόν η Παναγία είδε τον αναστάντα Κύριο και μίλησε μαζί του. Γιατί πρώτη γι' αυτήν και μέσω αυτής ανοίχτηκαν σε εμάς όλα τα επουράνια και τα επίγεια [9]. Αυτή μόνη έπιασε τα άχραντα πόδια του, έστω και αν δεν το γράφουν σαφώς οι Ευαγγελιστές, γιατί δεν ήθελαν να την παρουσιάσουν ως μάρτυρα της αναστάσεως του Υιού της [10]. Ενώ στην Μαρία Μαγδαληνή, που συνάντησε τον Κύριο κατά την επόμενη επίσκεψή της στον τάφο και τον εξέλαβε ως κηπουρό, όταν τον κατάλαβε

και πήγε να τον προσκυνήσει, είπε «μη μου άπτου» και την απέστειλε ως ευαγγελίστρια προς τους μαθητές του [11].

Χαρακτηριστικοί τέλος είναι οι χαιρετισμοί που απηύθυνε ο αναστάς Κύριος προς τις Μυροφόρες γυναίκες και τους Αποστόλους του. Στις Μυροφόρες είπε «χαίρετε», ενώ στους Αποστόλους «ειρήνη υμίν» [12]. Το πρώτο που χρειαζόταν στις μυροφόρες, που έζησαν βαθιά τον πόνο της σταυρώσεως ήταν η χαρά. Και το πρώτο που χρειάζονταν οι ταραγμένοι από τον φόβο των Ιουδαίων Απόστολοι ήταν η ειρήνη.

Η ειρήνη συνδέεται άμεσα με την χαρά. Και η χαρά προϋποθέτει την ειρήνη. Άλλωστε η χαρά και η ειρήνη μαζί με όλες τις άλλες χριστιανικές αρετές αποτελούν ενιαίο και αδιαίρετο καρπό του Αγίου Πνεύματος [13]. Εκείνο που βασανίζει και οδηγεί τον άνθρωπο σε ταραχή και ανησυχία είναι ο θάνατος. Γι' αυτό, όποιος δεν έχει νικήσει τον φόβο του θανάτου, δεν μπορεί να έχει ειρήνη. Η πραγματική ειρήνη είναι δυνατή μόνο με την απαλλαγή από τον φόβο του θανάτου. Και η πραγματική χαρά προϋποθέτει την απαλλαγή από τον φόβο αυτόν.

Ο Χριστός βεβαιώνει ότι η ειρήνη που προσφέρει στους ανθρώπους διαφέρει από την κοσμική ειρήνη. Η ειρήνη του κόσμου είναι συμβατική και εύθραυστη. Είναι ειρήνη που κινείται «εντεύθεν των ορίων» της φθοράς και του θανάτου. Γι' αυτό ο Χριστός ξεχωρίζει την δική του ειρήνη από την ειρήνη του κόσμου: «Ειρήνην αφήμι υμίν, ειρήνην την εμήν δίδωμι υμίν• ου καθώς ο κόσμος δίδωσιν, εγώ δίδωμι υμίν» [14]. Αλλά και η χαρά του Χριστού δεν είναι όπως η κοσμική χαρά. Δεν είναι συμβατική και πρόσκαιρη, αλλά σταθερή και αναφαίρετη. Είναι χαρά «πεπληρωμένη», που κανείς δεν μπορεί να την αφαιρέσει από τον άνθρωπο.

Η πραγματική ειρήνη και η πραγματική χαρά αποτελούν σε τελική ανάλυση προνόμια της καινής κτίσεως. Γι' αυτό και η Παναγία, που είναι η μητέρα της καινής κτίσεως, χαρακτηρίζεται ως «χαράς αιτία». Η πηγή όμως της χαράς αυτής είναι ο ίδιος ο Χριστός, η «ειρήνη ημών» [15]. Η έλευσή του στον κόσμο είναι ευαγγελισμός χαράς και ειρήνης. Και η εκ νεκρών ανάστασή του αποτελεί την επισφράγιση της αναφαίρετης χαράς και της ακατάλυτης ειρήνης που δωρίζει στον άνθρωπο. Η αναζήτηση των πραγμάτων αυτών μακριά από τον Χριστό και την Παναγία αποτελεί σκέτη ματαιοπονία.

Παραπομπές:

1. Μαρκ. 16,9.
2. Μαρκ. 16,1-2.
3. Μαρκ. 16,9.
4. Βλ. Ιω. 20,1-2.
5. Ιω. 19,42.
6. Βλ. Ιουστίνου Μάρτυρος, Απολογία Α' 66,3.
7. Ματθ, 28,1-2.
8. Βλ. Ιω. 20,2. Γρηγορίου Παλαμά, Ομιλία 18,10, Γρηγορίου του Παλαμά, Συγγράμματα, τομ. 6, επιμ. Β. Ψευτογκά, εκδ..Κυρομάνος, Θεσσαλονίκη 2015, σ. 222.
9. Βλ.Γρηγορίου Παλαμά, Ομιλία 18,8, ο.π., σ. 221.
10. Βλ.Γρηγορίου Παλαμά, Ομιλία 18,3, ο.π., σ. 218.
11. Βλ. Ιω. 20,17.
12. «Γυναιξί μυροφόροις φθεγξάμενος, Χαίρετε, και τοις σοις Αποστόλοις ειρήνην δωρούμενος». Κοντάκιον εορτής του Πάσχα.
13. Βλ. Γαλ. 5,22.
14. Ιω. 14,27.
15. Εφεσ. 2,14.

Πηγή : www.pemptousia.gr/